

10. АНАЛІЗ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ ПЕРЕБУВАННЯ

Курс «Аналіз економіки країни перебування» передбачає закріплення фундаментальних знань, набутих слухачами з дисциплін «Світова економіка і міжнародні економічні відносини», «Міжнародна конкурентоспроможність», «Сучасний світовий економічний порядок» в контексті пояснення характеристик та сучасного розвитку економічних систем країн перебування, а також вироблення практичних навичок в процесі проведення кількісних та якісних досліджень економіки країни перебування в розрізі показників макроекономічної, структурної, соціально-економічної та мікроекономічної площин. Особлива увага приділяється формуванню розуміння специфіки прояву тих чи інших соціально-економічних явищ і процесів, а також різних аспектів зовнішньоекономічних зв'язків, характерних для країн перебування. В процесі вивчення дисципліни слухачі оволодівають альтернативними методами статистичного економічного аналізу, обробкою масивів даних міжнародних статистичних баз (big data analysis), вивчають практичні аспекти застосування сучасного електронного програмного забезпечення при проведенні такого аналізу з метою кращого пояснення характеристик економічних систем країн та порівняння їхнього розвитку і демонстрації науково обґрунтованих результатів.

Метою дисципліни «Аналіз економіки країни перебування» є формування в слухачів кращого розуміння розвитку економічних систем країн перебування на основі виявлених ними на емпіричному рівні певних закономірностей, взаємозв'язків та динаміки процесів, а також вироблення практичних навичок складання аналітичних записок (або підготовки окремих змістових елементів аналітичних записок) для потреб економічної дипломатії в країні перебування.

Курс охоплює три умовні блоки: 1) теоретичні аспекти загальної економічної статистики та методичний інструментарій аналізу й оцінки явищ і процесів економік країн перебування; 2) сфери (блоки) міжнародної статистичної звітності та їхні характеристики, що здатні описувати явища і процеси економік країн перебування, а також звітні кількісні дані у міжнародних статистичних базах та інших інформаційних джерелах за вказаними сферами (блоками); 3) електронні статистичні пакети SPSS і Statistica та їхні модулі для проведення економетричних досліджень, а також допоміжні програми обробки та представлення статистичних даних в таблицях та графіках – електронні таблиці в Microsoft Excel та Microsoft Paint.

10.1. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА

1. Визначте роль економічного аналізу та прогнозування в системі роботи дипломатичних служб в країні перебування.

2. Проаналізуйте економіку країни перебування за такими її якісними характеристиками: історичні віхи розвитку економічної системи; актуальний суспільно-економічний тип країни за рівнем економічного розвитку, сформованість організаційно-управлінських (інституційних), соціокультурних, функціонально-секторальних і територіально-господарських структур; домінуючий тип економічної політики держави.

3. Сформулюйте основні напрями кількісного аналізу економіки країни перебування в розрізі показників макроекономічної, структурної, соціально-економічної та мікроекономічної площин.

4. Розкрийте зміст специфіки та напрямів застосування міжнародних електронних баз та звітів статистичної інформації Світового банку, МВФ, СОТ, Комітету торгівлі ООН, ЮНКТАД, ЮНІДО, ОЕСР, Евростат, Intracen, FRED, KNOEMA, Focus-economics, CIA, Photius, Economywatch, CEIC, Economist Intelligence Unit, Tradingeconomics, Heritage Foundation, World Economic Forum, Bonn International Center for Conversion, національних статистичних служб, центральних банків країни та ін.

5. Опишіть методи проведення системного аналізу економіки країни перебування: таблично-графічний метод аналізу за структурою та динамікою, аналіз економічних показників за простим стандартним відхиленням, ABZ-XYZ аналіз товарної структури зовнішньої торгівлі країни, аналіз виявленої порівняльної переваги в зовнішній торгівлі країни, аналіз товарних потоків в контексті секторів промислового виробництва, аналіз структури зовнішнього боргу країни, аналіз структури ВВП країни за видатками, аналіз структури платіжного балансу та чистої міжнародної інвестиційної позиції країни перебування.

6. Поясніть зміст компаративного аналізу економік країн з країною перебування та специфіку побудови графіків типу Scatterplots в двовимірній системі координат за допомогою електронного статистичного пакету Statistica (ВВП на душу населення та Індекс економічної свободи, ВВП на душу населення та Індекс глобальної конкурентоспроможності, ВВП на душу населення та економічне зростання, безробіття/зайнятість та рівень інфляції, процентні ставки країн та рівень інфляції, середньорічна зміна валютного курсу та сальдо платіжного балансу і т.д.).

7. Продемонструйте методику компаративного аналізу розмірів митних тарифів за товарними групами в зовнішній торгівлі країн.

8. Яку роль відіграє кореляційно-регресійний аналіз в дослідженні економічних явищ та процесів країни перебування? Поясніть роботу модулів електронних статистичних пакетів SPSS і Statistica: кореляційні матриці та багатофакторні

регресійні моделі зв'язків між економічними показниками країни на основі динамічних рядів і їх оцінка.

9. Продемонструйте наочно алгоритм побудови та оцінки кореляційно-регресійної моделі з обсягами виробництва за виробничими секторами, зовнішньоторговельними товарними потоками за виробничими секторами та індексами міжнародної торгівлі для країни перебування.

10. В чому полягає зміст гравітаційної моделі міжнародної торгівлі?

11. Опишіть, як будується кореляційна матриця для країни перебування з компонентами індексу економічної свободи та індексу глобальної конкурентоспроможності і як здійснюється оцінка регресійного рівняння цих компонентів з ВВП на душу населення та приростом ВВП країни перебування.

12. В чому полягає зміст кластерного аналізу на прикладі системи факторів розвитку регіонів країни перебування?

13. Розкрийте зміст кластерного аналізу на прикладі системи факторів для країн світу та визначення місця країни перебування в тому чи іншому кластері.

14. Опишіть методику прогнозування економічних показників країни перебування на основі щоквартальних статистичних даних Світового банку з використанням електронного статистичного пакету Statistica.

15. Як проводиться прогнозування динаміки валютного курсу країни перебування на основі даних щоденних котирувань?

16. Які показники дозволяють відобразити макроекономічний стан країни перебування?

17. Як проводиться оцінка зовнішньої торгівлі товарами та послугами, нагромаджених прямих іноземних інвестицій/прямих інвестицій за кордон та потоків прямих іноземних інвестицій/прямих інвестицій за кордон країни перебування?

18. Визначте основні характеристики оцінки розвитку приватного сектору країни перебування.

19. Визначте, за якими параметрами здійснюється оцінка товарних ринків та ринку праці країни перебування.

20. Визначте, за якими показниками здійснюється оцінка стану фінансового та банківського сектору країни перебування.

21. Визначте, за якими показниками здійснюється оцінка соціального розвитку, ступеня рівномірності розподілу доходів та рівня бідності країни перебування.

22. Визначте, за якими параметрами оцінюється ступінь розвитку інфраструктури країни перебування.

23. Визначте, за якими показниками здійснюється оцінка ступеня розвитку промислового виробництва та його якісних характеристик в країні перебування.

24. Визначте, за якими показниками здійснюється оцінка наукомісткості та технологічного й інноваційного рівня країни перебування.

25. Які показники дають можливість оцінити сектор державних фінансів, зокрема фінансову політику та державний борг країни перебування?

26. За якими показниками здійснюється оцінка ступеню глобальної конкурентоспроможності країни перебування?

27. Як проводиться оцінка економічної свободи в країні перебування?

28. За якими параметрами оцінюється зміст та специфіка конкурентної політики країни перебування?

29. За якими параметрами оцінюється регіональна політика та регіональний розвиток і регіональна взаємодія?

30. Що є основою для здійснення оцінки монетарної політики центрального банку країни перебування?

31. Поясніть методику оцінки структури платіжного балансу та її зв'язку з валютним курсом країни перебування.

32. Охарактеризуйте індекс глобальної мілітаризації та визначте, як оцінюється ступінь мілітаризації економічної системи країни перебування серед країн світу.

33. Визначте особливості вибору цільової потреби аналітичної записки та дипломатичних служб/виконавців дипломатичних підрозділів, для яких ця записка призначається.

34. Яка специфіка викладу змісту аналітичної записки щодо певних економічних аспектів країни перебування, причин та обставин її появи, цілей та завдань об'єкту, методів дослідження, обґрунтування та опису отриманих результатів з вказуванням джерел інформації, що використовуються?

35. Як правильно сформулювати вступ аналітичної записки з кількома складовими частинами (постановка проблеми призначення аналітичної записки, характеристика основних методологічних принципів при вивченні проблеми, чітко сформульовані мета, причини і підстави дослідження, коло питань, що підлягають розгляду, вказування методики збору та обробки інформації і зіставлення фактів)?

36. Як правильно оформити основну частину аналітичної записки (виклад суті аналізу, зокрема досліджуваних питань поставленої проблеми, виділених в підрозділи на основі самостійного вивчення джерел і аналітичних та оцінкових методик тих чи інших аспектів стану та розвитку економіки країни перебування; поетапний аналіз та узагальнення його результатів; висування гіпотез, версій і їх обґрунтування в контексті реалізації поставлених цілей).

37. Як правильно сформулювати висновки, рекомендації та пропозиції аналітичної записки (перелік заходів, пропозицій або сценаріїв для запобігання причин, наслідків тієї чи іншої події, прогнозування тих подій, дій, які можуть відбутися, якщо не виконати або не брати до уваги ці висновки і пропозиції, або перелік пропозицій по реалізації потреб і виконанню окреслених цілей та поставлених завдань).

10.2. ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

ЗАВДАННЯ № 1

Оцінка зовнішньої торгівлі країни перебування за структурою торговельних потоків та індексами міжнародної спеціалізації.

Ознайомтеся з роздатковими теоретичними матеріалами з теорії порівняльної переваги (неорікардіанська концепція та модель Гекшера-Оліна) та внутрішньо-секторної торгівлі, а також з розвитку міжнародної виробничо-торговельної спеціалізації країн в сучасному світовому господарстві.

Використовуючи статистичні дані експорту та імпорту товарів на рівні 3-цифрової Міжнародної Стандартної торгової класифікації SITC, що представлена в електронній базі даних UN Comtrade Комітету статистики ООН, виконайте такі завдання для дослідження структури зовнішньої торгівлі країни перебування:

1. Виберіть в базі UN Comtrade за останній наявний рік статистичні дані за групами експорту та імпорту країни перебування зі світом.

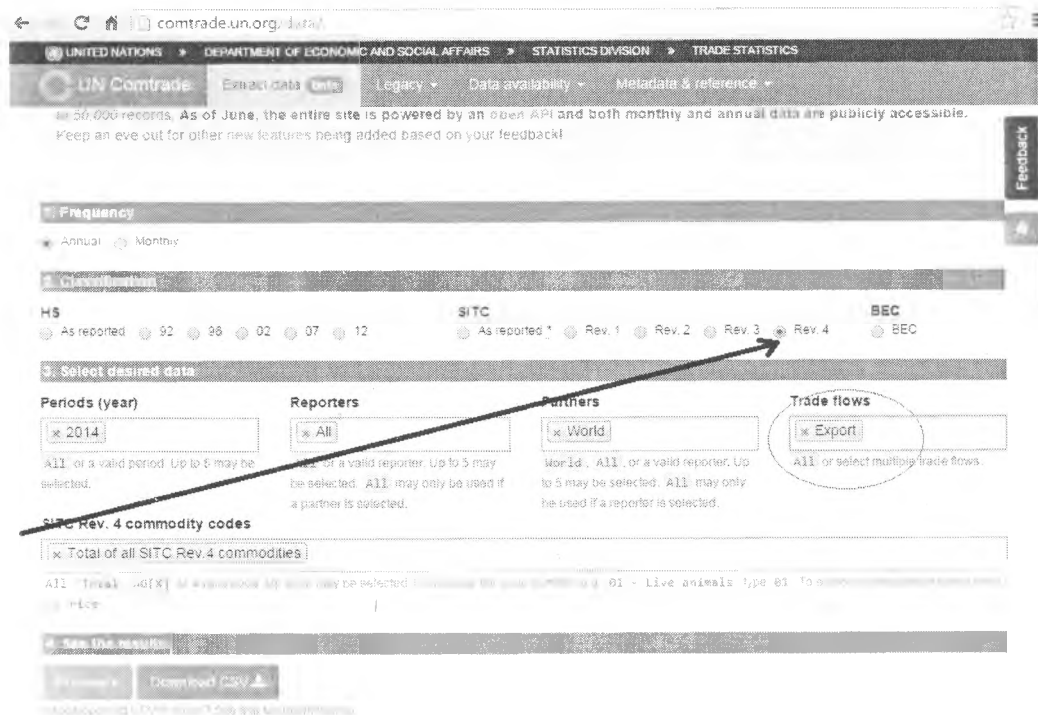
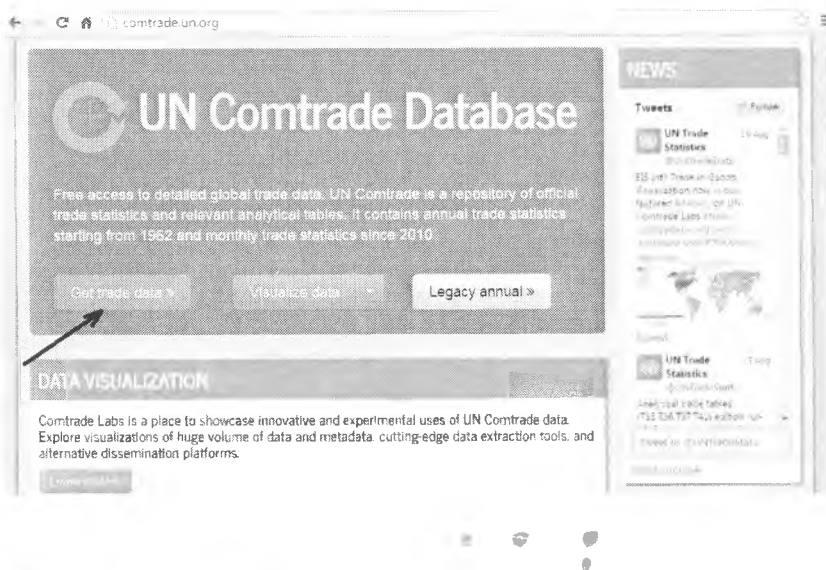
2. Розрахуйте сальдо та зовнішньоторговельний оборот за товарними групами.

3. Розрахуйте індекс виявленої порівняльної переваги RCA для товарних груп всієї торговельної структури і побудуйте таблиці для топ-20 товарних груп з наявністю виявленої переваги та топ-20 для товарних груп з її відсутністю.

4. Ідентифікуйте товарні групи топ-40 з найбільшим індексом RCA за категорією факторомісткості: ресурсні, працемісткі, капіталомісткі, наукомісткі і визначте домінуючий тип міжсекторної спеціалізації країни перебування.

5. Порівняйте товарні групи топ-40 з найбільшим індексом RCA з товарними групами топ-40 експорту країни перебування. Експортні товарні групи з великими обсягами, які не збігаються з товарними групами з найвищими RCA, вказуватимуть на внутрішньо-секторну спеціалізацію (а отже, гіпотетично здатні пояснювати ступінь виробничої чи торговельної інтеграції країни перебування з її торговельними партнерами).

6. Перевірте ступінь виробничої/торговельної інтеграції країни перебування з її найбільшим торговельним партнером на основі аналогічно побудованого масиву статистичних даних. Розрахуйте індекс внутрішньосекторної торгівлі Грубеля-Ллойда для всього масиву і поясніть, який тип спеціалізації домінує (міжсекторна чи внутрішньосекторна торгівля).

Л.п.н.	Назва	Товарна група	Світ					RCA
			Експорт	Імпорт	ЗТО	Сальдо	Місцеве сальдо	
3	Живі тварини, крім худобних, включених в розділ 01	001	13068775	113317024	226320799	-100308249	100308249	0,64
4	М'ясо крупного рогатого скоту, свіже, охолоджене або заморожене	011	93049842	15110589	108160431	77939253	77939253	0,64
5	Прочіе м'ясо і голшме в піщу масніе субпродукты	012					79608329	1,55
6	М'ясо і голшме в піщу масніе субпродукты солєніе в с	016					381103	0,00
7	М'ясо і голшме в піщу масніе субпродукты приготівле	017					17206749	0,09
8	Молоко і сливки і молочніе продукты крім м'ясла і с	022					69812994	0,64
9	Масло і прочіе м'ясло і маслє получєніе из молока	023					45177013	0,26
10	Сыр і творог	024					250991807	2,14
11	Яйца птици і яичніе желтки свіжіе сушеніе или консер	025					115208832	0,95
12	Рыба свіжа (жива или скучена), охладженая или заморо	034					792137991	5,15
13	Рыба сушеная, солєная или в рассоле; копченая рыба (кро	035					7412642	0,05
14	Ракоеобразные моллюски і водные беспозвоночные очин	036					43889014	0,39
15	Рыба ракообразные моллюски і прочіе водные беспозво	037					74225194	0,62
16	Пшеница (включая полбу) і суржма немолотые	041					188958695	1,95
17	Рис	042					26853984	0,16
18	Ячмень немолотый	043					571912222	4,53
19	Кукуруза (в зерні) немолотая	044					3578192000	28,65
20	Зерновые немолотые (кроме пшеницы, риса, ячменя і куку	045					51972417	0,42
21	Мука грубого і тонкого помола пшеничная і суржиков	046					0778796	0,56

• Виключення торговельного порозум'я (Revealed comparative advantage)

• Індекс конкурентоспроможності експорту (RCA Index)

$$RCA = \frac{1000}{(X_i^* + M_i^*)} \left[\frac{(X_i^* - M_i^*) - (X_i^* - M_i^*) \cdot \frac{(X_i^* + M_i^*)}{(X_i^* + M_i^*)}}{(X_i^* + M_i^*)} \right]$$

• де X_{ij} – експорт товарів сектору (j) країни (i) до групи інших країн, взятих для аналізу; M_{ij} – імпорт товарів сектору (j) країни (i) з групи інших країн, взятих для аналізу; X_i – загальний експорт країни (i) до групи інших країн, взятих для аналізу; M_i – загальний імпорт країни (i) з групи інших країн, взятих для аналізу.

Товарна група	Назва	RCA	Група
781	MOTOR CARS AND OTHER MOTOR VEHICLES PRINCIPALLY DESIGNED FOR THE TRANSPORT OF PERSONS (NOT	30,73619	4 Капіталомісткі
782	MOTOR VEHICLES FOR THE TRANSPORT OF GOODS AND SPECIAL PURPOSE MOTOR VEHICLES	25,1473	4 Капіталомісткі
761	TV RECEIVERS (INCLUDING VIDEO MONITORS & PROJECTORS) WHETHER INCORPORATING RADIOBROADCAST RECEI	17,56705	5 Наукомісткі
333	PETROLEUM OILS AND OILS FROM BITUMINOUS MINERALS, CRUDE	15,40203	4 Ресурсні
752	AUTOMATIC DATA PROCESSING MACHINES AND UNITS THEREOF, MAGNETIC OR OPTICAL READERS; MACHINE	15,21262	5 Наукомісткі
783	ROAD MOTOR VEHICLES, N.E.S.	8,878578	4 Капіталомісткі
773	EQUIPMENT FOR DISTRIBUTING ELECTRICITY, N.E.S.	6,841385	4 Капіталомісткі
54	VEGETABLES, FRESH, CHILLED, FROZEN OR SIMPLY PRESERVED; ROOTS, TUBERS AND OTHER EDIBLE VEGETABLE	6,419756	1 Ресурсні
334	PETROLEUM OILS AND OILS FROM BITUMINOUS MINERALS (OTHER THAN CRUDE), AND PRODUCTS THEREOF	6,291445	4 Ресурсні
821	FURNITURE AND PARTS THEREOF: BEDDING, MATTRESSES, MATTRESS SUPPORTS, CUSHIONS AND SIMILAR STL	6,058053	2 Працемісткі
775	HOUSEHOLD TYPE ELECTRICAL AND NONELECTRICAL EQUIPMENT, N.E.S.	4,864342	4 Капіталомісткі
872	INSTRUMENTS AND APPLIANCES, N.E.S., FOR MEDICAL, SURGICAL, DENTAL OR VETERINARY PURPOSES	4,742803	5 Наукомісткі
112	ALCOHOLIC BEVERAGES	3,855243	1 Працемісткі
57	FRUIT AND NUTS (NOT INCLUDING OIL NUTS), FRESH OR DRIED	3,763386	1 Ресурсні
791	RAILWAY VEHICLES (INCLUDING HOVERTRAINS) AND ASSOCIATED EQUIPMENT	3,401948	4 Капіталомісткі
287	ORES AND CONCENTRATES OF BASE METALS, N.E.S.	2,929957	3 Ресурсні
681	SILVER, PLATINUM AND OTHER PLATINUM GROUP METALS	2,758959	3 Ресурсні
741	HEATING AND COOLING EQUIPMENT AND PARTS THEREOF, N.E.S.	2,258631	4 Капіталомісткі
841	MEN'S OR BOYS' COATS, JACKETS, SUITS, TROUSERS, SHIRTS, UNDERWEAR ETC. OF WOVEN TEXTILE FABRICS (E	1,7523	2 Працемісткі
283	COPPER ORES AND CONCENTRATES: COPPER MATTES: CEMENT COPPER	1,700339	3 Ресурсні

Переважають капіталомісткі товари середньої технології (4 група)

1	Товарна група	Назва	B	C	D	E	F
				RCA	Група		
2	776	THERMIONIC, COLD CATHODE OR PHOTOCATHODE VALVES AND TUBES; DIODES, T		-18,6059		4	Капіталомісткі
3	764	TELECOMMUNICATIONS EQUIPMENT, N.E.S.; AND PARTS, N.E.S., AND ACCESSORIE		-7,29956		5	Наукомісткі
4	342	LIQUEFIED PROPANE AND BUTANE		-6,7066		1	Ресурсні
5	759	PARTS AND ACCESSORIES SUITABLE FOR USE SOLELY OR PRINCIPALLY WITH OFFICE		-5,99464		5	Наукомісткі
6	772	ELECTRICAL APPARATUS FOR SWITCHING OR PROTECTING ELECTRICAL CIRCUITS OF		-5,98486		4	Капіталомісткі
7	684	ALUMINUM		-4,82943		1	Ресурсні
8	431	ANIMAL OR VEGETABLE FATS AND OILS PROCESSED; WAXES AND INEDIBLE MIXTUF		-4,18059		1	Ресурсні
9	581	TUBES, PIPES AND HOSES OF PLASTICS		-4,16218		3	Капіталомісткі
10	574	POLYACETALS, OTHER POLYETHERS AND EPOXIDE RESINS, IN PRIMARY FORMS; POI		-4,11529		1	Ресурсні
11	728	MACHINERY AND EQUIPMENT SPECIALIZED FOR PARTICULAR INDUSTRIES, AND PA		-4,0468		4	Капіталомісткі
12	222	OIL SEEDS AND OLEAGINOUS FRUITS USED FOR THE EXTRACTION OF SOFT FIXED VE		-3,87619		1	Ресурсні
13	641	PAPER AND PAPERBOARD		-3,87029		3	Капіталомісткі
14	12	MEAT, OTHER THAN OF BOVINE ANIMALS, AND EDIBLE OFFAL, FRESH, CHILLED OR		-3,77596		1	Ресурсні
15	871	OPTICAL INSTRUMENTS AND APPARATUS, N.E.S.		-3,7449		5	Наукомісткі
16	893	ARTICLES, N.E.S. OF PLASTICS		-3,70896		3	Капіталомісткі
17	597	PREPARED ADDITIVES FOR MINERAL OILS ETC.; LIQUIDS FOR HYDRAULIC TRANSMIS		-3,49635		3	Ресурсні
18	625	RUBBER TIRES, INTERCHANGEABLE TIRE TREADS, TIRE FLAPS AND INNER TUBES FOI		-3,19141		3	Капіталомісткі
19	694	NAILS, SCREWS, NUTS, BOLTS, RIVETS AND SIMILAR ARTICLES, OF IRON, STEEL, COI		-3,16791		3	Капіталомісткі
20	699	MANUFACTURES OF BASE METAL, N.E.S.		-3,03735		3	Капіталомісткі
21	675	ALLOY STEEL FLAT-ROLLED PRODUCTS		-2,85426		3	Капіталомісткі
22							
23		Переважно капіталомісткі товари з низькою технологією (група 3).					

7. Знайдіть випуск промислової продукції за секторами виробництва згідно з класифікацією видів економічної діяльності ISIC – International Standard Industrial Classification за останній наявний актуальний рік в базі даних ЮНІДО.

8. Отримавши дані за товарним випуском за секторами промислового виробництва по класифікації ISIC, переведіть дані експорту та імпорту за товарними групами в класифікації SITC в сектори промислового виробництва ISIC (з 15 по 36 групи). Товарні групи для товарів сільського господарства (група 01), товарів рибного господарства (група 05), добувної промисловості (групи 10–12) і електроенергії (група 40) не беремо для аналізу.

9. Визначте, які сектори виробництва країни перебування за індексом RCA характеризуються виявленою порівняльною перевагою, а в яких вона відсутня.

10. Проведіть в електронному статистичному пакеті SPSS кореляційний аналіз отриманих показників випуску, експорту, імпорту, зовнішньоторговельного обороту, сальдо та індексу виявленої порівняльної переваги RCA.

	В	С	Е	І	Г	Н	І
1 Назва	Випуск	Експорт	Імпорт	ЗТО	Сальдо	RCA	
2 Автомобілі, причепи та напілпричепи	91323472000	61748855576	27482756209	39231611735	34266099367	35.20472	
3 Виробництво канцелярських та електронно-обчислювальн	7517770000	18403953287	15031634664	33435587951	3372318623	12.81104	
4 Виробництво електричних машин та устаткування	15685164000	28602144338	29117214955	5771935293	-515070617	9.321134	
5 Виробництво меблів, ін види вир-ва	5210769000	7437905226	6259834129	13697739355	1178071097	4.837511	
6 Виробництво іншого транспортного устаткування	2189563000	12469094659	12396254429	24865349038	72840230	4.610614	
7 Харчова промисловість	84864617000	15303843736	16365909507	31669753243	-1062065771	3.540567	
8 Виробництво шкіри та шкіряного взуття	2355204000	3735608544	3293068400	7028675944	442540144	2.155243	
9 Текстильна промисловість	637958000	270443962	13022741	288466703	252421221	0.561447	
10 Виробництво готового одягу та хутра	4276930000	2310218744	2996385064	5306603808	-686166320	-0.43286	
11 Металургія	33468507000	14528494573	17857242317	32385736890	-3328747744	-0.90758	
12 Видавнича справа, поліграфічна промисловість, видавнич	2287289000	563607707	1362555351	1926163058	-798947544	-1.2674	
13 Виробництво паперу та картону	10492566000	1222816869	2895906747	4113723616	-1673089878	-2.6388	
14 Виробництво інших неметалевих мінеральних виробів	12624174000	37443151568	6031279308	9775594476	-2286964140	-2.86282	
15 Виробництво металевих виробів	13081395000	3368027230	5662611871	9030639101	-2294584641	-3.01193	
16 Текстильна промисловість	5010365000	2011212735	5372478632	7383691367	-3361265897	-5.46132	
17 Оброблення деревини та виробництво виробів з деревини	856983000	641810004	4220026205	4861836209	-3578216201	-6.35206	
18 Виробництво машин та устаткування	7828402000	25785354275	35891658682	61677012957	-10106304407	-9.33415	
19 Гумова та пластмасова промисловість	12671593000	6142758141	15578629999	21721388140	9435871858	-15.1529	
20 Хімічне виробництво	50964108000	11313691571	30693868038	42007559611	-19380176465	-31.5899	
21 Виробництво коксу, продуктів нафтиперероблення та ядер	38276955000	6014269460	31122924172	37137193632	-25108654712	-44.0306	
22		225618425807	269650261420	495268687227	-44031835613		

Correlations (Spreadsheet1)						
Marked correlations are significant at $p < .05000$						
N=20 (Casewise deletion of missing data)						
Variable	Експорт	Імпорт	ЗТО	Сальдо	RCA	Випуск
Експорт	1.000000	0.659498	0.930480	0.617593	0.742876	0.643946
Імпорт	0.659498	1.000000	0.889032	-0.183914	-0.013289	0.536697
ЗТО	0.930480	0.889032	1.000000	0.286530	0.445990	0.653770
Сальдо	0.617593	-0.183914	0.286530	1.000000	0.985300	0.280496
RCA	0.742876	-0.013289	0.445990	0.985300	1.000000	0.378617
Випуск	0.643946	0.536697	0.653770	0.280496	0.378617	1.000000

Середній зв'язок між Експортом та Імпортом

(прямий зв'язок, 0.659498);

Середній зв'язок між Випуском та Експортом (прямий, 0.643946);

Середній зв'язок між Випуском та Імпортом (прямий, 0.536697).

Високий зв'язок RCA з Експортом, ЗТО та Сальдо, але
незначущий зв'язок з Імпортом.

Зв'язок між Випуском та RCA слабкий і незначущий (0.378617).

Висновок: у виробничо-торговельних зв'язках країни
перебування переважає внутрішньосекторна торгівля в
імпортоорієнтованих секторах та міжсекторна торгівля в
експортоорієнтованих секторах

11. Складіть аналітичну записку про характер структури зовнішньої торгівлі країни перебування для служб економічної дипломатії.

ЗАВДАННЯ № 2

Визначення місця країни перебування в системі економічного росту, доходу та глобальної конкурентоспроможності.

Ознайомтеся з роздатковими теоретичними матеріалами з таких питань:

- екзогенне економічне зростання (проста модель Р. Солоу та модифікована розширена модель Солоу-Вайнера з урахуванням вільного руху капіталу в процесі міжнародної економічної інтеграції та транснаціоналізації виробництва);
- ендогенне економічне зростання П. Ромера;
- стаціонарний стан (нульове зростання) та шляхи відновлення економічного зростання;
- прояв феномену Великої модерації (Great Moderation) в світовій економіці;
- виокремлення типів економік за глобальною конкурентоспроможністю за індексом GCI (Global Competitiveness Index);
- взаємозв'язок індексу GCI з індексом економічної свободи.

Виконайте такі практичні завдання:

1. В модулі електронної програми Statistica для обраної країни перебування побудуйте такі графіки типу Scatterplots окремо за останніх два роки:

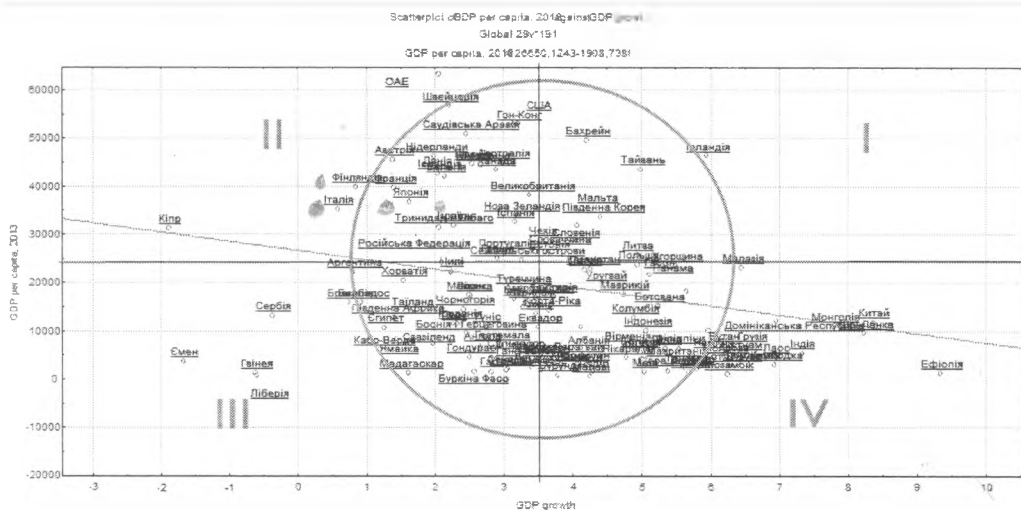
- взаємозв'язку ВВП на душу населення з приростом ВВП для країн світу. Поясніть 4 квадранти та визначте місце країни перебування в них з огляду на модель Солоу-Вайнера та модель Ромера економічного зростання. (Дані баз даних Світового банку або KNOEMA для ВВП на душу населення за останні два звітні роки);
- взаємозв'язку ВВП на душу населення з агрегованим індексом глобальної конкурентоспроможності GCI (альтернативно окремо з декількома обраними його компонентами). Визначте та проаналізуйте місце країни перебування в отриманому графіку. (Дані щорічних звітів Світового економічного форуму для країн світу за останні два звітні роки).
- взаємозв'язку темпу економічного зростання за рік ($(\text{ВВП поточного року} - \text{ВВП попереднього року} / \text{ВВП попереднього року}) * 100$) з індексом глобальної конкурентоспроможності (альтернативно окремо з декількома обраними його компонентами). Визначте та проаналізуйте місце країни перебування в отриманому графіку.
- взаємозв'язку ВВП на душу населення з індексом економічної свободи (Index of Economic Freedom) окремо за агрегованим IEF та окремо за декількома обраними його компонентами. Визначити та проаналізувати місце країни перебування в отриманому графіку. (Дані щорічних звітів Heritage Foundation для країн світу за останні два звітні роки).

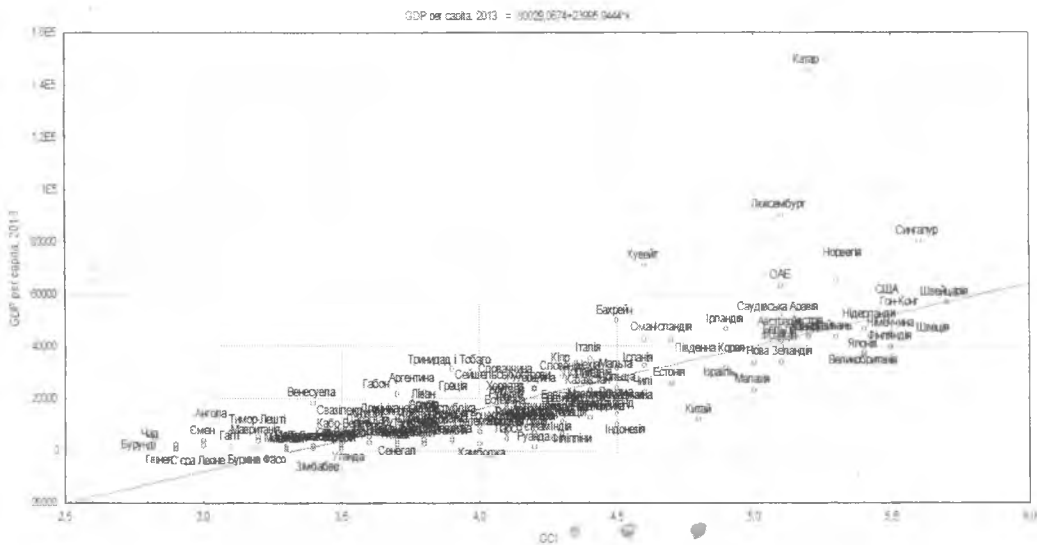
2. Проведіть кластерний аналіз для усього масиву ВВП на душу населення, приросту ВВП, 10 компонентів Індексу економічної свободи та 12 компонентів індексу глобальної конкурентоспроможності за останні два звітні роки із засто-

суванням електронних статистичних пакетів SPSS та Statistica. Задайте спочатку 10 кластерів та потім 5 укрупнених кластерів за країнами, а також побудуйте 2 кластерних дерева за останні два звітні роки. Знайдіть в який кластер потрапляє економіка країни перебування та гіпотетично визначте характеристики цього кластеру порівняно з іншими отриманими.

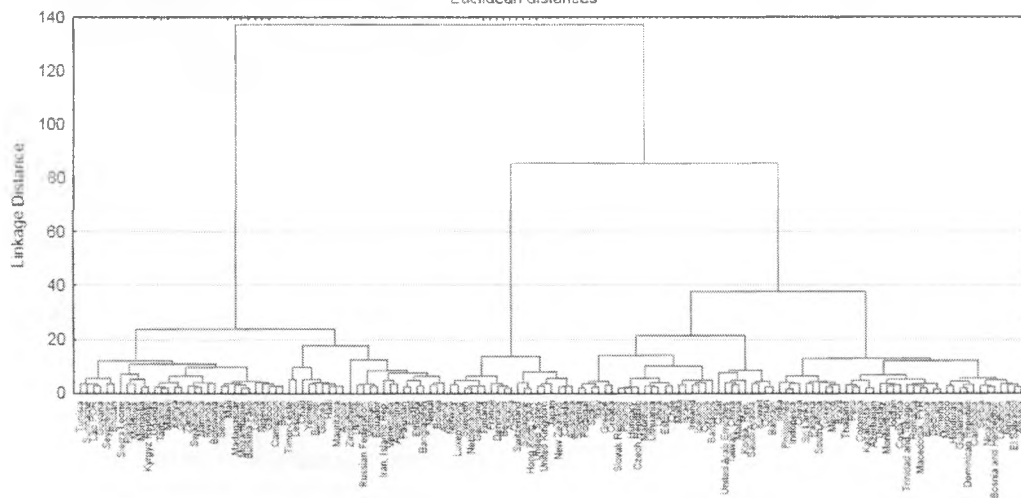
3. Підготуйте презентацію з побудованими графіками типу Scatterplots в програмі Microsoft Power Point або Prezi разом з результатами якісного аналізу економічного росту та добробуту, а також характеру економічної свободи та глобальної конкурентоспроможності країни перебування в контексті приналежності її до одного з типів економік (факторорієнтованих, орієнтованих на ефективність або орієнтованих на інновації).

4. Складіть аналітичну записку про існуючу модель економічного росту та добробуту в обраній для аналізу країні перебування, охарактеризуйте ступінь її економічної свободи і глобальної конкурентоспроможності та визначте напрями економічної співпраці України з країною перебування для служб економічної дипломатії.

Tree Diagram for 141 Cases
 Ward's method
 Euclidean distances

Members of Cluster Number 7 (i and Distances from Respective Cluster contains 19 cases)	
	Distance
Вірменія	0.344995
Бахрейн	0.722764
Болівія	0.443230
Колумбія	0.498147
Чехія	0.640644
Грузія	0.580313
Ямайка	0.548626
Іорданія	0.434399
Південна Корея	0.690927
Лівія	0.351272
Лівія	0.454473
Малазія	0.508725
Мадрид	0.436292
Мексика	0.402117
Парагвай	0.527790
Румунія	0.822376
Словаччина	0.309511
Тайвань	0.704395
Уругвай	0.684617

Країни
Балтії,
Латинської
Америци,
Східної Азії

КЛАСТЕРИ КРАЇН
ЗА ГРУПОЮ ВЗЯТИХ
ДЛЯ АНАЛІЗУ
ПОКАЗНИКІВ

Members of Cluster Number 8 (i and Distances from Respective Cluster contains 12 cases)	
	Distance
Хорватія	0.526092
Кіпр	0.648635
Естонія	0.602547
Греція	0.568322
Угорщина	0.488763
Ізраїль	0.360321
Італія	0.487188
Мальта	0.449162
Польща	0.443944
Португалія	0.493425
Словенія	0.429213
Іспанія	0.414207

Переважно достатньо розвинені
європейські країни

Members of Cluster Number 10 (i and Distances from Respective Cluster contains 12 cases)	
	Distance
Австрія	0.498710
Бельгія	0.398941
Данія	0.795106
Фінляндія	0.498818
Франція	0.488706
Німеччина	0.391065
Іспанія	0.578252
Люксембург	0.836942
Нідерланди	0.203277
Норвегія	0.519667
Швеція	0.437783
Великобританія	0.410674

Країни Північної та
Центральної
Європи

Найбільш розвинені економіки світу

Members of Cluster Number 9 (i and Distances from Respective Cluster contains 10 cases)	
	Distance
Австралія	0.349859
Канада	0.341455
Чилі	0.654157
Гонг-Конг	0.657371
Ірландія	0.560030
Японія	0.681588
Нова Зеландія	0.4181250
Сингапур	0.755447
Швейцарія	0.367770
США	0.449259

ЗАВДАННЯ № 3

Оцінка стану та динаміки платіжного балансу, зовнішнього боргу та чистої міжнародної інвестиційної позиції країни перебування. Визначення місця країни перебування в системі економічного росту, добробуту та глобальної конкурентоспроможності.

Ознайомтеся з роздатковими теоретичними матеріалами стосовно платіжного балансу та зовнішнього боргу країн.

Виконайте такі практичні завдання:

1. Ознайомтеся з трьома основними документами зовнішнього сектору країни перебування, зокрема платіжним балансом, зовнішнім боргом та чистою міжнародною інвестиційною позицією за останні звітні п'ять років. Проведіть структурно-динамічний табличний та графічний аналіз окремо за кожним документом (за питомою вагою статей в динаміці).

2. Оцініть стан та зміни структури платіжного балансу країни перебування за останні п'ять звітних років і визначте, чи країна є експорто- чи імпортоорієнтована за балансом поточних операцій. Охарактеризуйте стан та динаміку балансу

капіталів та фінансового рахунку і визначте, за рахунок яких його фінансових джерел відбувається здебільшого вирівнювання балансу поточних операцій. Поясніть загальну тенденцію та характер маневрування центральним банком валютними резервами (коли відбувається продаж валютних резервів, а коли придбання надлишкової валюти на відкритому ринку). Проаналізуйте, чи існує проблема зростаючого від'ємного балансу поточних операцій при зростанні зовнішнього боргу країни перебування, що може вказувати на погіршення фінансової стабільності.

Приклад платіжного балансу країни

Balance of payments (Платіжний баланс)				
	Статті платіжного балансу	2013	2014	Зміна, у%
A	Current account (Рахунок поточних операцій)	-122 222 981 982,9	-152 607 447 174,0	24,86
A.1.1	Goods, credit (exports) Товари, Експорт	478 853 074 659,4	486 190 518 878,4	1,53
A.1.2	Goods, debit (imports) Товари, Імпорт	659 303 989 904,8	689 544 464 844,5	4,59
A.1	Balance on goods (Баланс товарів)	-180 450 915 245,4	-203 353 945 966,1	12,69
A.2.1	Services, credit (exports) Послуги, експорт	335 891 005 175,0	361 803 612 128,1	7,71
A.2.2	Services, debit (imports) Послуги, імпорт	209 195 908 171,6	215 277 640 746,4	2,91
A.2	Balance on goods and services (Баланс товарів та послуг)	-53 755 818 242,0	-56 827 974 584,4	5,72
A.3.1	Primary income, credit (Первинні доходи отримані)	237 553 214 985,7	237 885 114 890,3	0,14
A.3.2	Primary income, debit (Первинні доходи сплачені)	263 994 123 445,5	292 273 627 896,3	10,71
A.1+A.2+ (A.3.1- A.3.2)	Balance on goods, services, and primary income (Баланс товарів та послуг і первинні доходи)	-80 196 726 701,8	-111 216 487 590,4	38,68
A.4.1	Secondary income, credit (Вторинні доходи отримані)	29 652 624 079,2	31 595 413 906,4	6,55
A.4.2	Secondary income, debit (Вторинні доходи сплачені)	71 678 879 360,3	72 986 373 489,9	1,82
A.1+A.2 + (A.3.1- A.3.2) + (A.4.1- A.4.2)	Balance on goods, services, and primary and secondary income (Баланс товарів та послуг і первинні та вторинні доходи) = Рахунок поточних операцій	-122 222 981 982,9	-152 607 447 174,0	24,86

B	Capital account (Рахунок операцій з капіталом)	-738 617 653,4	-2 785 890 837,5	277,18
B.1.1	Capital account, credit (Капітальні трансфери отримані)	3 142 724 835,5	1 458 079 209,5	- 53,60
B.1.2	Capital account, debit (Капітальні трансфери переведені за кордон)	3 881 342 488,9	4 243 970 047,0	9,34
A+ (B.1 – B.2)	Balance on current and capital account (Рахунок поточних операцій та рахунок операцій з капіталом)	-122 961 599 636,4	-155 393 338 011,5	26,38
C (C.1.1- C.1.2)+ (C.2.1 – C.2.2) + C3 + (C.4.1–C.4.2)	Financial account (Фінансовий рахунок) (значення зі знаком мінус означає, що надходження капіталу за зобов'язаннями в країну перевищує експорт капіталу з країни за кордон. За методологією МВФ значення фінансового рахунку зі знаком мінус посилює позитивне або компенсує негативне сальдо балансу поточних операцій, а отже, посилює позитивний платіжний баланс країни)	-116 666 879 976,5	-158 396 826 886,5	26,35
C.1.1	Direct investment, assets (Прямі інвестиції, активи)	-29 612 922 726,7	-88 596 238 078,4	66,58
C.1.1.1	Equity and investment fund shares (Акції та цінні папери інвестиційних фондів)	-9 410 632 859,5	-130 855 061 130,3	199,18
C.1.1.2	Debt instruments (Боргові інструменти)	-20 202 289 867,1	42 258 823 051,9	309,18
C.1.2	Direct investment, liabilities (Прямі інвестиції, зобов'язання)	35 015 209 365,6	45 456 617 379,2	29,82
C.1.2.1	Equity and investment fund shares (Акції та цінні папери інвестиційних фондів)	54 188 002 708,5	44 316 608 876,3	- 18,22
C.1.2.2	Debt instruments (Боргові інструменти)	-19 172 793 342,9	1 140 008 502,9	105,95
C.2.1	Portfolio investment, assets (Портфельні інвестиції, активи)	-7 412 604 333,6	28 835 963 721,8	489,01
C.2.1.1	Equity and investment fund shares (Акції та цінні папери інвестиційних фондів)	-34 902 629 944,5	-28 834 177 882,0	17,39
C.2.1.2	Debt instruments (Боргові інструменти)	27 490 025 610,9	57 670 141 603,8	109,79
C.2.2	Portfolio investment, Liabilities	72 614 904 560,9	163 571 546 410,3	125,26

C.2.2.1	Equity and investment fund shares (Акції та цінні папери інвестиційних фондів)	47 048 864 888,9	19 123 657 906,4	- 59,35
C.2.2.2	Debt instruments (Боргові інструменти)	25 566 039 672,0	144 447 888 503,9	465,00
C.3	Financial derivatives (Фінансові деривативи – похідні цінні папери)	21 948 015 042,8	-22 235 428 922,8	- 201,31
C.4.1	Other investment, assets (Інші інвестиції, активи)	-326 690 325 830,6	187 806 715 276,2	157,49
C.4.1.1	Other equity (Інший капітал)	2 287 032 568,9	431 080 433,7	- 81,15
C.4.1.2	Debt instruments (Боргові інструменти)	-328 977 358 399,6	187 375 634 842,5	156,96
C.4.2	Other investment, liabilities (Інші інвестиції, зобов'язання)	-332 731 071 798,1	55 179 675 093,7	116,58
C.4.2.1	Debt instruments (Боргові інструменти)	-332 731 071 798,1	55 179 675 093,7	116,58
A + B – C	Balance on current, capital, and financial account (Рахунок поточних операцій, рахунок операцій з капіталом і фінансовий рахунок)	-6 294 719 659,9	3 003 488 875,0	147,71
D	Net errors and omissions (Чисті помилки та упушення)	3 250 397 769,7	7 136 782 892,2	119,57
E	Reserves and related items (Валютні резерви та пов'язані з ними статті)	3 044 321 890,20	- 10 140 271 767,2	X
E.1	Reserve assets (Валютні резерви)	3 044 321 890,20	- 10 140 271 767,2	X
(A+B – C + D) ± E *	Баланс	0	0	X

* – Якщо значення (A + B – C + D) з мінусом, то E записується з плюсом і навпаки. Якщо значення (A + B – C + D) з мінусом центральний банк продає на цю суму валютні резерви. Якщо значення додатне, то центральний банк скуповує на відповідну суму валюту на відкритому ринку.

3. Оцініть актуальний стан та динаміку зміни структури чистої міжнародної інвестиційної позиції країни перебування за останні п'ять звітних років. Визначте, чи країна є чистим експортером (кредитором) чи чистим імпортером (дебітором) капіталу і проаналізуйте, як це співвідноситься з її ступенем економічного розвитку та позиціями в глобальній економіці.

Приклад чистої міжнародної інвестиційної позиції країни

Net international investment position (Чиста міжнародна інвестиційна позиція країни перебування), дол. США	
Статті	Звітний рік
Assets (Активи)	15 875 981 660 279
Direct investment (Прямі інвестиції)	1 915 025 120 800
Portfolio investment (Портфельні інвестиції)	3 917 696 965 600
Financial derivatives (Фінансові деривативи)	4 414 903 852 800
Other investment (Інші інвестиції)	5 522 717 551 200
Reserve assets (Валютні резерви)	105 638 169 879
Liabilities (Зобов'язання)	16 584 857 986 152
Direct investment (Прямі інвестиції)	2 146 039 128 800
Portfolio investment (Портфельні інвестиції)	4 088 125 400 000
Financial derivatives (Фінансові деривативи)	4 380 360 227 200
Other investment (Інші інвестиції)	5 970 333 230 152
Net international investment position (чиста міжнародна інвестиційна позиція)	-708 876 325 873

4. Проаналізуйте актуальний стан та зміни структури зовнішнього боргу країни перебування за останні шість звітних років. Розрахуйте низку показників, поданих в таблиці нижче, що здатні описати фінансовий стан країни перебування та порівняйте отримані значення із значеннями аналогічних показників для країн PIGS (фінансово нестабільних країн в світовій економіці).

Приклад зовнішнього боргу країни

External debt (Зовнішній борг)		
Series Name (Назва статті зовнішнього боргу країни)	Сума зовнішнього боргу за звітний рік, в дол. США	Питома вага кожної статті зовнішнього боргу за звітний рік, %
Gross External Debt Position (Валовий зовнішній борг)	9 411 412 596 000	100,00
General Government (Борг уряду)	730 810 316 800	7,77
Short-term, General Government (Короткостроковий борг уряду)	25 979 916 800	0,28
Long-term, General Government (Довгостроковий борг уряду)	704 830 400 000	7,49
Central Bank (Борг центрального банку)	31 732 189 200	0,34
Short-term, Central Bank (Короткостроковий борг центрального банку)	31 732 189 200	0,34
Long-term, Central Bank (Довгостроковий борг центрального банку)	-	
Deposit-Taking Corporations, except the Central Bank (Борг фінансових та банківських установ, крім центрального банку)	5 186 848 560 400	55,11

Short-term, Deposit-Taking Corporations, except the Central Bank (Короткостроковий борг фінансових та банківських установ, крім центрального банку)	4 589 863 798 800	48,77
Currency and deposits (Грошові кошти у валюті та депозити)	4 400 183 728 000	46,75
Debt securities (Боргові цінні папери)	189 680 070 800	2,02
Loans (Кредити)	-	-
Trade credit and advances (Торговельні кредити та аванси)	-	-
Other debt liabilities (Інші боргові зобов'язання)	-	-
Long-term, Deposit-Taking Corporations, except the Central Bank (Довгостроковий борг фінансових та банківських установ, крім центрального банку)	596 984 761 600	6,34
Currency and deposits (Грошові кошти у валюті та депозити)	-	-
Debt securities (Боргові цінні папери)	596 984 761 600	6,34
Other Sectors (Борг інших структур приватного сектору)	2 874 471 285 200	30,54
Short-term, Other Sectors (Короткостроковий борг інших структур приватного сектору)	1 869 040 600 400	19,86
Debt securities (Боргові цінні папери)	45 110 792 400	0,48
Loans (Кредити)	1 815 257 759 200	19,29
Trade credit and advances (Торговельні кредити та аванси)	1 628 685 200	0,02
Other debt liabilities (Інші боргові зобов'язання)	7 043 363 600	0,07
Long-term, Other Sectors (Довгостроковий борг інших структур приватного сектору)	1 005 430 684 800	10,68
Debt securities (Боргові цінні папери)	925 702 509 600	9,84
Loans (Кредити)	54 940 541 600	0,58
Other debt liabilities (Інші боргові зобов'язання)	24 787 633 600	0,26
Direct Investment: Intercompany Lending (Прямі іноземні інвестиції: міжфірмові запозичення)	587 550 244 400	6,24

5. Заповніть таблицю з аналітичними показниками фінансового стану країни перебування.

Показники оцінки зовнішнього боргу країни перебування	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Сукупний зовнішній борг до ВВП, %						
Зовнішній борг уряду до ВВП, %						
Зовнішній борг центрального банку до ВВП, %						
Зовнішній приватний борг до ВВП, %						
Міжнародна інвестиційна позиція до ВВП, %						
Валютні резерви до сукупного зовнішнього боргу, %						
Сукупний зовнішній борг до експорту товарів та послуг, %						

6. Зробіть кореляційний аналіз структурних показників зовнішнього боргу до ВВП з сальдо балансу поточних операцій країни перебування за певний часовий період. Оцініть, чи працює на прикладі обраної країни твердження Пола Кругмана про те, що значущий зв'язок між цими показниками здатен пояснювати зовнішню фінансову стійкість або шлях до фінансового дефолту.

7. Підготуйте аналітичну записку для служб економічної дипломатії з приводу фінансової та макроекономічної ситуації в країні перебування на основі оцінки її зовнішнього сектора.

ЗАВДАННЯ № 4

Національні рахунки та пов'язані з ними показники.

Ознайомтеся зі змістом макроекономічного рівняння національного доходу за видатками для відкритої економічної системи ($Y = C + I + G + (Ex - Im)$) та роздатковими матеріалами щодо методології формування національних рахунків країн, зокрема національного доходу (ВВП) за видатками та доданої вартості за видами економічної діяльності за класифікацією ISIC.

Виконайте такі практичні завдання:

1. Виберіть з електронної статистичної бази ООН дані по ВВП за видатками та доданої вартості в динаміці за останні 15 років для країни перебування. Побудуйте графіки/діаграми за кожною зі статей видатків та групою видів економічної діяльності і проаналізуйте, чи відбулися істотні зміни.

← ↻ 🏠 unstats.un.org [Data Selection - Country Profile](#)

Latest Data Upload: December 2014

Data Selection - Country Profile

Country: **Belgium**

Category: **Gross Domestic Product (GDP), Per capita GDP, GDP growth rate, Implicit Price Deflators**

GDP by kind of Expenditure

- ☐ GDP by Expenditure, at current prices - National currency
- ☒ GDP by Expenditure, at current prices - US Dollars
- ☐ GDP by Expenditure, at constant 2005 prices - National currency
- ☐ GDP by Expenditure, at constant 2005 prices - US Dollars
- ☐ GDP by Expenditure, Annual Rate of Growth - Percentage
- ☐ GDP by Expenditure, Percentage Distribution (Shares)

Value Added by Economic Activity

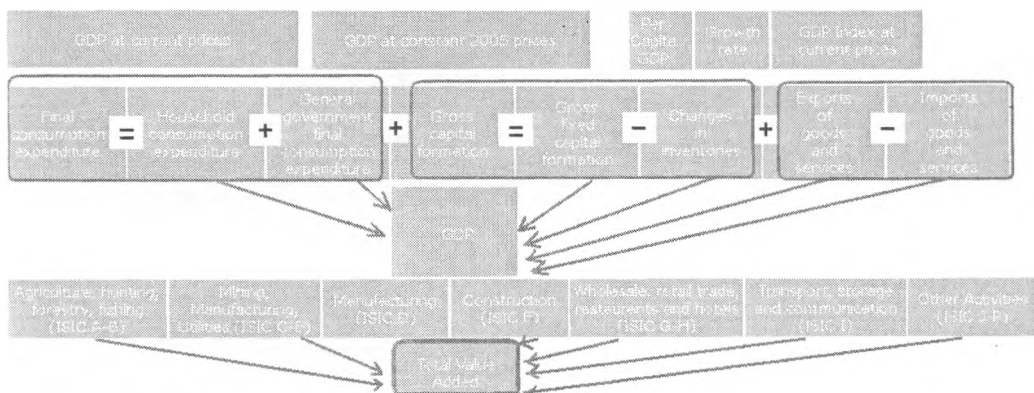
- ☐ Value Added by Economic Activity, at current prices - National currency
- ☐ Value Added by Economic Activity, at current prices - US Dollars
- ☐ Value Added by Economic Activity, at constant 2005 prices - National currency
- ☐ Value Added by Economic Activity, at constant 2005 prices - US Dollars
- ☐ Value Added by Economic Activity, Annual Rate of Growth - Percentage
- ☐ Value Added by Economic Activity, Percentage Distribution (Shares)

☐ Gross National Income (GNI), Per capita GNI

☐ Exchange rates, Population

Recent years: 2013, 2012, 2011, 2010

Submit

Home	Data Selection	Data Availability	Downloads	Meta-Data	Glossary & Reference	Survey
------	----------------	-------------------	-----------	-----------	----------------------	--------

Country Profile

[Download](#)
[Graphs](#)
[Metadata](#)
[Footnotes](#)
[Glossary](#)
[Formulas](#)

Table 2 of 5 1 2 3

GDP by Type of Expenditure

Year	Total domestic expenditure	Household consumption expenditure	Governmental consumption expenditure	Gross capital formation	Gross fixed capital formation	Changes in inventories	Exports of goods and services	Imports of goods and services	GDP
GDP by Expenditure, at current prices - Ukraine									
2007	583,501,000,000	455,559,000,000	127,942,000,000	208,666,000,000	203,981,000,000	4,685,000,000	310,131,000,000	351,192,000,000	751,106,000,000
2008	795,227,000,000	627,050,000,000	168,177,000,000	271,411,000,000	257,032,000,000	14,379,000,000	428,627,000,000	504,446,000,000	990,819,000,000
2009	800,725,000,000	616,616,000,000	4,109,000,000	1,645,000,000	1,919,000,000	274,000,000	5,554,000,000	1,062,000,000	47,042,000,000
2010	946,270,000,000	725,889,000,000	3,382,000,000	1,078,000,000	1,262,000,000	616,000,000	5,595,000,000	2,149,000,000	20,585,000,000
2011	1,154,205,000,000	915,514,000,000	239,691,000,000	275,826,000,000	249,112,000,000	27,714,000,000	666,577,000,000	747,430,000,000	1,349,178,000,000
2012	1,287,542,000,000	1,011,190,000,000	276,352,000,000	288,197,000,000	283,872,000,000	2,325,000,000	691,361,000,000	806,004,000,000	1,459,366,000,000
2013	1,392,964,000,000	1,111,281,000,000	281,683,000,000	239,660,000,000	272,765,000,000	36,105,000,000	651,813,000,000	775,952,000,000	1,505,485,000,000

Home	Data Selection	Data Availability	Downloads	Meta-Data	Glossary & Reference	Survey	Links
------	----------------	-------------------	-----------	-----------	----------------------	--------	-------

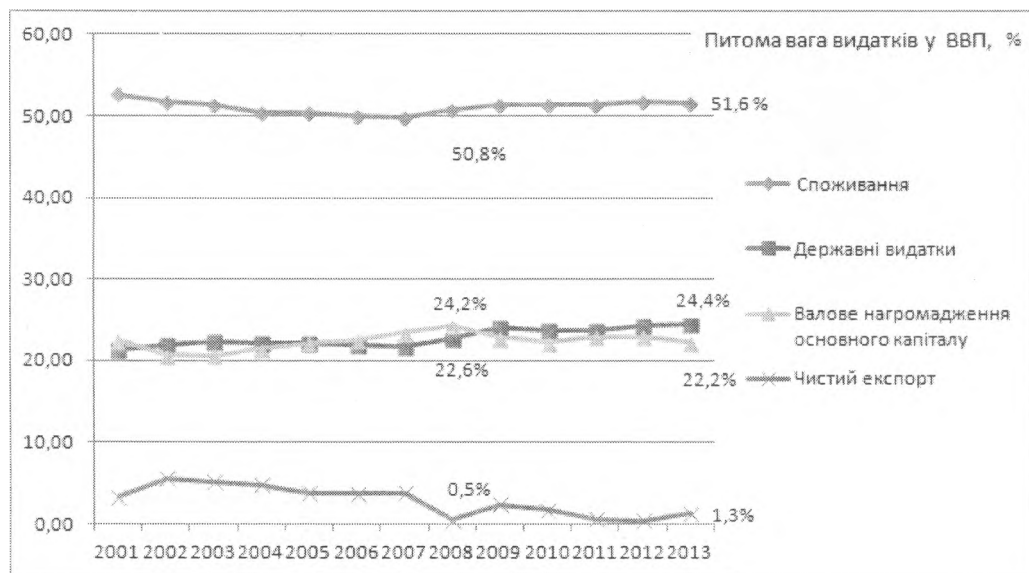
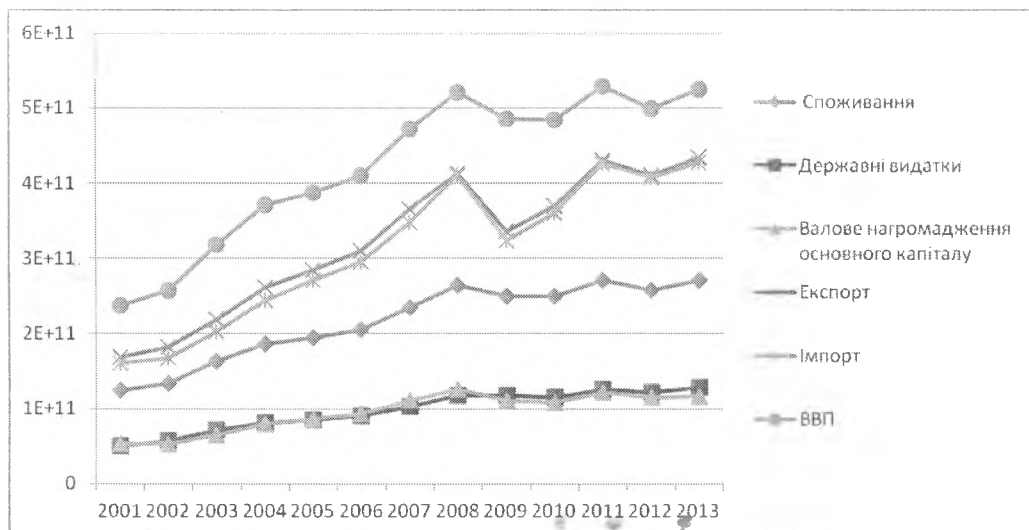
Country Profile

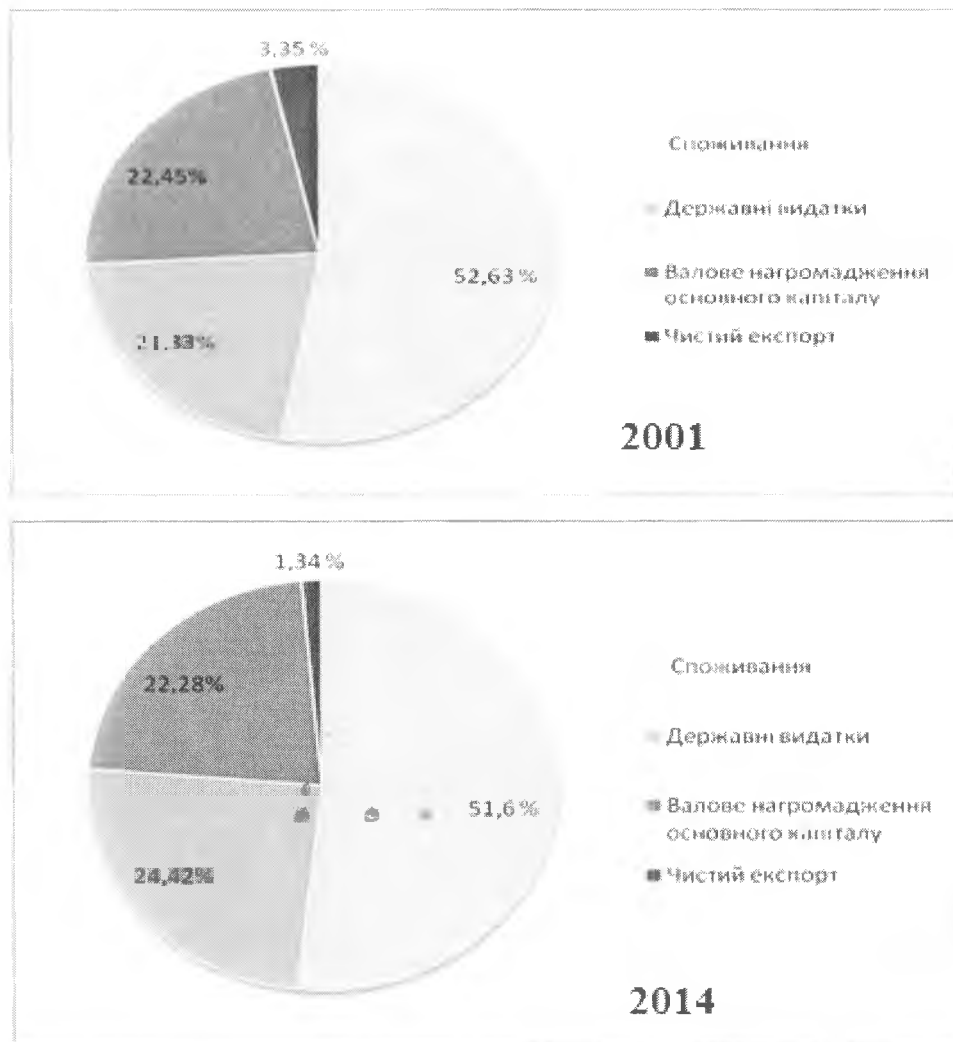
[Download](#)
[Graphs](#)
[Metadata](#)
[Footnotes](#)
[Glossary](#)
[Formulas](#)

Table 3 of 5 1 2 3 4 5

Value Added by Economic Activity

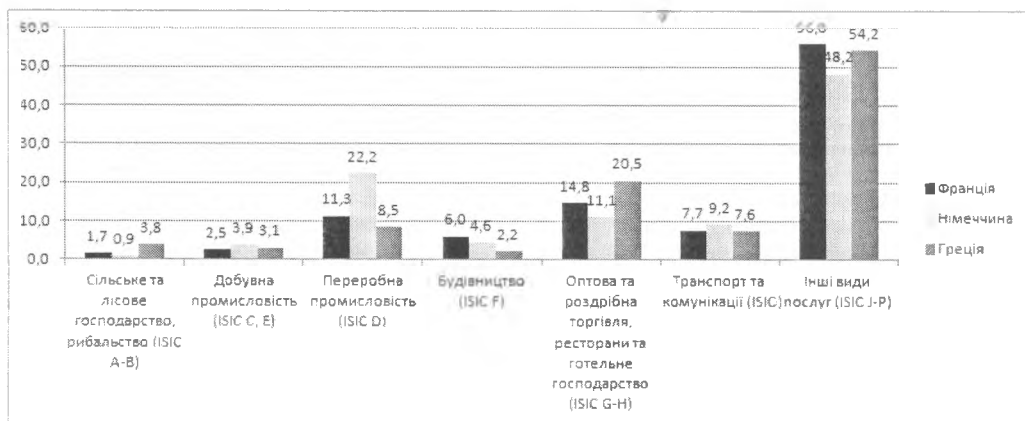
Year	Agriculture, hunting, forestry, fishing (ISIC A-E)	Mining and quarrying, construction (ISIC B)	Manufacturing (ISIC C)	Construction (ISIC F)	Wholesale, retail trade, restaurants and hotels (ISIC G-H)	Transport, storage and information (ISIC I)	Other activities (ISIC J-P)	Total Value Added
Value Added by Economic Activity, at current prices - Ukraine								
2007	64,754,000,000	245,138,000,000	157,407,000,000	33,118,000,000	139,349,000,000	96,936,000,000	287,644,000,000	666,939,000,000
2008	65,397,000,000	209,784,000,000	135,585,000,000	24,702,000,000	136,347,000,000	106,510,000,000	287,438,000,000	630,178,000,000
2009	82,948,000,000	250,774,000,000	146,746,000,000	1,648,000,000	172,276,000,000	120,917,000,000	3,812,000,000	32,175,000,000
2010	109,961,000,000	294,067,000,000	158,738,000,000	1,057,000,000	213,385,000,000	147,247,000,000	4,183,000,000	66,900,000,000
2011	113,245,000,000	313,565,000,000	178,442,000,000	40,500,000,000	221,691,000,000	148,056,000,000	425,100,000,000	1,262,157,000,000
2012	131,727,000,000	303,652,000,000	169,031,000,000	38,129,000,000	236,489,000,000	156,236,000,000	452,686,000,000	1,318,919,000,000

2. Провести структурний та структурно-динамічний порівняльний аналіз окремо для доданої вартості за видами економічної діяльності та ВВП за видатками для країни перебування і репрезентативного ряду інших країн.

Value Added by Economic Activity at current prices - US\$						
	Австрія	Аргентина	Бразилія	Азербайджан	Білорусь	Бельгія
7 Agriculture, hunting, forestry, fishing (ISIC A-B)	5497111500	36249557752	2017187155	3897692672	5719442086	3891076508
8 Mining, Manufacturing, Utilities (ISIC C-E)	83493770660	1,13414E+11	1795398852	34035446672	19500505556	79463812488
9 Mining, Utilities (ISIC C, E)	12940690673	39117808609	746490670	30924959252	2660358335	12670628242
10 Manufacturing (ISIC D)	70553079967	79296234474	1048908182	3109588620	15840168321	66793184246
11 Construction (ISIC F)	24153194223	29425827947	1099215810	3704324369	7003467978	26238809107
12 Wholesale, retail trade, restaurants and hotels (ISIC G-H)	66749344009	71425236299	1450195211	6561787925	9375512813	71371700793
13 Transport, storage and communication (ISIC I)	34363673709	33814053216	682533508	4830977138	5875903052	40730364799
14 Other Activities (ISIC J-P)	1,67172E+11	2,30279E+11	2452403996	11099326892	18860950090	3,48123E+11
15 Total Value Added	3,81424E+11	5,19402E+11	9496994474	69122575872	64336782017	4,69818E+11
GDP by Expenditure, at current prices - US\$						
	Австрія	Аргентина	Бразилія	Азербайджан	Білорусь	Бельгія
19 Final consumption expenditure	3,15711E+11	5,01532E+11	10819477066	39307310951	45950800561	3,98951E+11
20 Household consumption expenditure	2,30789E+11	4,06677E+11	9310712783	31055735343	35824759876	2,70819E+11
21 General government final consumption expenditure	84928527118	94854581316	1508764283	8251575607	10166040685	1,28131E+11
22 Gross capital formation	97814249332	1,12419E+11	2261903705	18174191828	27757581383	1,18831E+11
23 Gross fixed capital formation	97850671694	1,04132E+11	2182905253	18073368555	26490105333	1,16901E+11
24 Changes in inventories	183577637	8287226151	7898451	106282274	1267426065	1912079192
25 Exports of goods and services	2,29007E+11	68785017343	2815559329	35819678617	43870681385	4,34336E+11
26 Imports of goods and services	2,13798E+11	90746817509	5276301364	13768454831	45908969303	4,27296E+11
27 GDP	4,28322E+11	6,11725E+11	10431215829	73556830667	717039513654	5,24806E+11

3. Розрахуйте та проаналізуйте показники, що пов'язані з національними рахунками для країни перебування та декількох країн репрезентативного ряду. По можливості побудуйте динамічні графіки та порівняльні гістограми.

Показники, що пов'язані з національними рахунками	
Група 1. Загальний рівень економічного розвитку і функціонування економіки	
• ВВП на душу населення = ВВП / чисельність населення $GDP\ per\ capita = GDP / population$ • Темпи приросту ВВП = $(ВВП\ поточний\ рік - ВВП\ попередній\ рік) / ВВП\ попередній\ рік$ $GDP\ growth = (GDP\ current\ year - GDP\ previous\ year) / GDP\ previous\ year$ • ВНД / ВВП - GNI / GDP	• Рівень економічного розвитку країни в порівнянні з іншими країнами • Функціонування економіки • Ступінь економічного розвитку країни в залежності від ролі резидентів в його забезпеченні
Група 2. Продуктивність праці та вартість робочої сили	
• Валова додана вартість на одного працівника або з розрахунку однієї години роботи - Gross value added per worker per work hour	• Продуктивність праці
Група 3. Розподіл доходів	
• Заробітна працівників / валова додана вартість - Wage of employees / gross value added	• Частка доходів працівників у доданій вартості
Група 4. Капіталовкладення	
• Валове нагромадження основного капіталу / ВВП - Gross fixed capital formation / GDP • Валове нагромадження основного капіталу / зміна у ВВП - Gross fixed capital formation / change in GDP	• Частка інвестицій в основний капітал у ВВП • Приблизне співвідношення капіталу до ВВП (застосовується тільки в роки стабільного позитивного зростання, відомого як «приростна капіталомісткість»)
Група 5. Заощадження	
• Заощадження / ВВП - Saving / GDP • Заощадження / валове нагромадження основного капіталу - Saving / gross fixed capital formation	• Норма заощадження країни • Внутрішнє фінансування інвестицій
Група 6. Робота органів державного управління	
• Державний дефіцит / ВВП, % - Government deficit / GDP, % • Державні видатки / ВВП, % - Government spending / GDP, % • Державні видатки / Чисельність населення - Government spending / population • Державні видатки / Валове нагромадження основного капіталу - Government spending to gross capital formation • Споживання домогосподарств / Чисельність населення - Household consumption expenditure / population	• Показник дефіциту державного бюджету • Показник одержавлення економічної системи країни • Ступінь одержавлення економічної системи з розрахунку на одну особу • Ступінь одержавлення економічної системи • Ступінь розподілу національного доходу на користь споживчого сектора

Група 7. Показники зовнішньої торгівлі

- Імпорт / ВВП, частка зростання, обумовлена імпортом
Imports / GDP, import rate of growth
- Експорт / ВВП, частка зростання, обумовлена експортом
Exports / GDP, export rate of growth
 - (Експорт + імпорт) / ВВП
(Exports + imports) / GDP
 - (Експорт – імпорт) / ВВП
(Exports – imports) / GDP
- Імпорт / чисельність населення
Import / population
- Експорт товарів / Імпорт товарів
Exports of goods / Imports of goods
- Прямі іноземні інвестиції / ВВП
FDI / GDP
 - (Прямі іноземні інвестиції + Прямі інвестиції за кордон) / ВВП
(FDI + DIA) / GDP

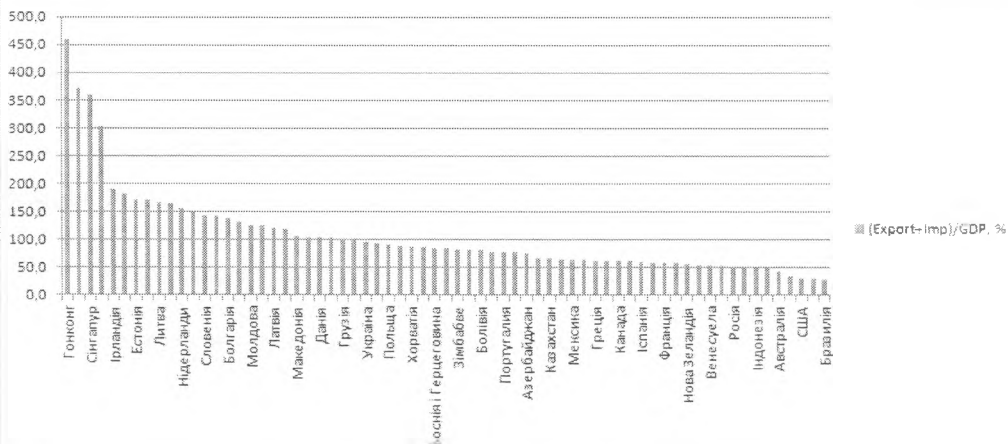
- Залежність від імпорту (імпортна квота)
 - Експортна квота
- Ступінь відкритості економіки в контексті міжнародної торгівлі
 - Розрив між експортом та імпортом
 - Залежність споживання від імпорту
- Характер торговельної орієнтованості економіки (експортно- чи імпортоорієнтована економіка)
 - Ступінь залежності економіки від прямих іноземних інвестицій
 - Ступінь інвестиційної відкритості

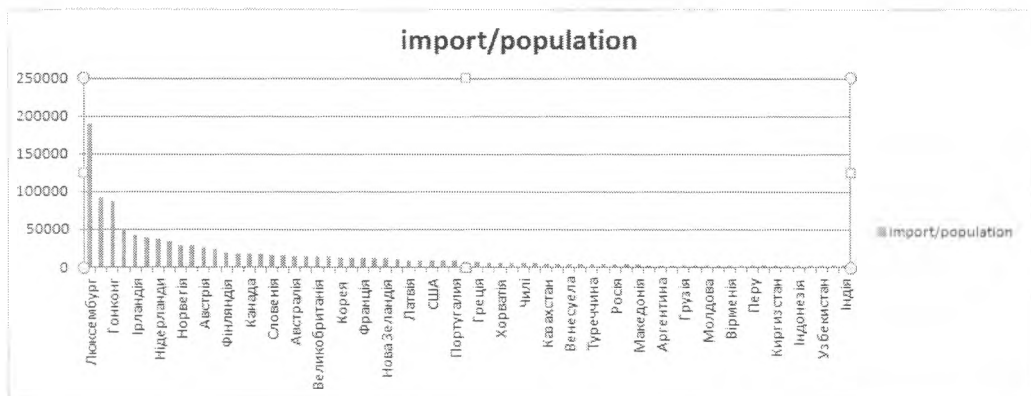
Група 8. Показники платіжного балансу

- (Дефіцит рахунку поточних операцій / ВВП)*100 %
(Current external account deficit / GDP)*100 %
- Валютні резерви центрального банку / імпорт

- Здатність економіки обслуговувати імпорт в контексті рівня економічного зростання (сигналом для обережності є показник понад 3 %)
- Показник покриття імпорту (критичним значенням для недопущення дефолту є покриття валютними резервами тримісячного імпорту товарів та послуг)

(Export+Imp)/GDP, %

4. Підготуйте аналітичну записку для служб економічної дипломатії з питань оцінки національних рахунків країни перебування.

10.3. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Неокейнсіанське бачення при виробленні економічної політики передбачає:

- а) орієнтацію на пропозицію та мінімальне втручання держави в економічні процеси країни;
- б) орієнтацію на попит та мінімальне втручання держави в економічні процеси країни;
- в) орієнтацію на попит та пропозицію з максимальним втручанням держави в економічні процеси країни;
- г) орієнтацію на пропозицію та попит з мінімальним втручанням держави в економічні процеси країни;
- д) орієнтацію на попит з застосуванням механізмів втручання держави в економічні процеси країни;
- е) всі відповіді правильні.

2. Неокласична економічна думка стверджує, що економічна політика держави повинна забезпечувати:

- а) активне втручання держави в процес перерозподілу факторів виробництва та ресурсів та втручання у механізм формування цін;
- б) невтручання державних органів в процес перерозподілу факторів виробництва та ресурсів і невтручання у механізм формування цін;

- в) розвиток вільної ринкової конкуренції та забезпечення недискримінаційних умов ведення бізнесу для усіх суб'єктів підприємництва;
- г) розвиток ринкової конкуренції на основі визначення пріоритетних секторів економіки та їхньої безпосередньої підтримки;
- д) формування великих компаній національного типу та їх субсидування;
- е) реалізацію політики комплексного взаємозв'язку бізнесу та влади.

3. Економічна політика неокейнсіанського типу для менш розвинутих країн передбачає:

- а) прагнення провести лібералізацію торгівлі з демонтуванням усяких елементів торговельного захисту, розвиток внутрішнього ринку зі зменшенням ролі соціальних програм та орієнтацію на суспільство підприємництва, забезпечення добробуту на основі прямих іноземних інвестицій ТНК;
- б) мобілізацію усіх внутрішніх ресурсів країни, зростання ролі державних інвестицій та їх цільове спрямування на розвиток національної економіки;
- в) розвиток країни соціального типу та зростання ролі державного сектору економіки;
- г) зростання ролі державних органів у перерозподілі національного доходу країни.

4. Економічна політика неокласичного типу передбачає:

- а) лібералізацію торгівлі та внутрішнього ринку та забезпечення добробуту на основі прямих іноземних інвестицій, діяльності ТНК;
- б) мобілізацію усіх внутрішніх ресурсів країни, зростання ролі державних інвестицій та їх цільове спрямування на розвиток національної економіки;
- в) розвиток країни соціального типу та зростання ролі державного сектору економіки;
- г) акцент на розвитку малого і середнього бізнесу та його інтернаціоналізації;
- д) зростання ролі державних органів у перерозподілі національного доходу країни.

5. Торговельна відкритість країни визначається через такий показник:

- а) співвідношення експорту + прямі іноземні інвестиції до ВВП країни;
- б) співвідношення імпорту + бюджет до ВВП країни;
- в) співвідношення експорту+ ВВП до імпорту країни;
- г) співвідношення експорту+ імпорту до ВВП країни;
- д) обіг всіх валютних поступлень до ВВП країни.

6. Інвестиційна відкритість країни визначається через такий показник:

- а) співвідношення загальних потоків прямих іноземних інвестицій країни до ВВП;
- б) співвідношення прямих інвестицій+ державних та приватних внутрішніх інвестицій до ВВП країни;
- в) співвідношення портфельних інвестицій до ВВП країни;
- г) співвідношення ВВП до інвестиційних потоків країни;
- д) всі відповіді невірні.

7. До первинного сектору національної економіки відносяться такі сектори:

- а) текстильна промисловість, сільське господарство, деревообробна промисловість, видобувні сектори;
- б) сільське господарство, виробництво рибної продукції, видобування залізних руд, вугілля, незалізних руд;
- в) риболовне господарство, сільське господарство, видобування залізних руд, вугілля, не залізних руд, харчова промисловість;
- г) виробництво літальних та космічних приладів, комп'ютерного обладнання, швейна промисловість;
- д) сільське господарство, рибне господарство, видобування залізної руди, уранової руди, вуглеводнів, вугілля, незалізних руд;
- е) будівництво, оптова та роздрібна торгівля.

8. До вторинного сектору відносяться такі комбінації секторів:

- а) текстильна промисловість, харчова промисловість, виробництво транспортних засобів, металургія, виробництво комп'ютерної техніки;
- б) металургія, виробництво металевих виробів, виробництво неметалевих виробів, виробництво електронного обладнання, виробництво електричного обладнання;
- в) деревообробна промисловість, паперова промисловість, виробництво гумових та пластмасових виробів, хімічна промисловість;
- г) швейна промисловість, виробництво шкіряних виробів та взуття, поліграфічна промисловість, виробництво меблів та іграшок;
- д) виробництво радіо- та звукової апаратури, фармацевтична промисловість, автомобільна промисловість, виробництво електроенергії.

9. До третинного сектору відносяться такі комбінації секторів:

- а) виробництво радіо- та звукової апаратури, фармацевтична промисловість, виробництво комп'ютерної техніки;
- б) оптова та роздрібна торгівля, операції з нерухомістю, будівництво, виробництво електричного устаткування;

в) освіта і наука, транспортні послуги, банківський і фінансовий сектор, операції з нерухомістю;

г) туристичні послуги, готельне господарство, послуги державного управління, будівництво;

д) освіта і наука, транспортні послуги, банківський і фінансовий сектор, операції з нерухомістю, оптова і роздрібна торгівля, юридичні послуги, комп'ютерні, інформаційні та телекомунікаційні послуги;

е) туристичні послуги, банківський і фінансовий сектор, операції з нерухомістю, громадські послуги.

10. Реальна продуктивність праці:

а) відображає продуктивність праці в реальності, що дійсно є на підприємстві;
б) відображає ступінь конкурентоспроможності сектора або конкретної продукції;

в) відображає продуктивність праці, поділену на ВВП;

г) відображає продуктивність праці з врахуванням рівня заробітної плати;

д) відображає продуктивність праці з врахуванням наявного капіталу;

е) всі варіанти невірні.

11. Капіталомісткий сектор – це:

а) сектор, який зосереджує велику кількість капіталу;

б) сектор, який управляється капіталістом;

в) сектор, який містить капітальні інвестиції;

г) сектор, у виробничих процесах якого запроваджується відносно більше фактору капітал, ніж фактору праця;

д) сектор, який містить капітал.

12. До працемістких виробничих секторів належать такі комбінації секторів:

а) текстильна промисловість, деревообробна промисловість, хімічна промисловість, сільське господарство;

б) лісове господарство, металургія;

в) швейна промисловість, харчова промисловість, тютюнова промисловість, виробництво комп'ютерної техніки та електронного обладнання, лісове господарство;

г) виробництво шкіряних виробів та взуття;

д) сільське господарство, літакобудування, виробництво іграшок;

е) всі варіанти невірні.

13. До наукомістких секторів виробництва належать:

- а) виробництво електричних машин та устаткування;
- б) виробництво автомобілів;
- в) виробництво комп'ютерної та обчислювальної техніки;
- г) виробництво телекомунікаційних приладів;
- д) виробництво напівпровідників;
- е) виробництво літаків та космічних апаратів;
- ж) виробництво оптичних, лазерних та високоточних наукових приладів;
- з) суднобудування;
- и) фармацевтична промисловість;
- к) виробництво побутових та промислових електронних приладів.

14. Порівняльна перевага відображається:

- а) на основі різних між країнами витрат на виробництво торгових товарів;
- б) на основі різних цін на фактори виробництва;
- в) на основі конкурентоспроможності товарів під дією активної державної торговельної політики та підтримки вітчизняного виробника;
- г) на основі відмінних відносних цін на фактори виробництва та відмінних відносних цін на товари між країнами;
- д) на основі відмінних технологій виробництва та відмінності реальних продуктивностей праці.

15. При проведенні девальвації національної валюти центральний банк країни намагається забезпечити:

- а) збільшення експорту товарів та послуг, що буде супроводжуватись відтоком фінансового капіталу за кордон; зменшення вартості платежів по погашенню зовнішньої заборгованості країни, яка деномінована в іноземній валюті;
- б) збільшення експорту товарів та послуг, що буде супроводжуватись притоком фінансового капіталу в країну; буде збільшуватись вартість платежів по погашенню зовнішньої заборгованості країни, яка деномінована в іноземній валюті;
- в) збільшення експорту товарів та послуг, що буде супроводжуватись відтоком фінансового капіталу в країну; буде збільшуватись вартість платежів по погашенню зовнішньої заборгованості країни, яка деномінована в іноземній валюті;
- г) всі варіанти неправильні.

16. Якщо є тенденції до знецінення національної валюти, то центральний банк для підтримки стабільного валютного курсу:

- а) продає валютні резерви;
- в) надає кредити комерційним банкам;
- г) скуповує валюту та поповнює валютні резерви;
- д) нічого не робить;
- е) здійснює кредитування малого і середнього бізнесу;
- ж) збільшує норму обов'язкового резервування.

17. Зростаючий зовнішній попит на державні єврооблігації країни, викликаний більш високим рівнем внутрішньої ринкової процентної ставки:

- а) збільшує зовнішній борг цієї країни і здешевлює її валюту;
- б) скорочує зовнішній борг цієї країни і здорожує її валюту;
- в) збільшує зовнішній борг цієї країни і здорожує її валюту;
- г) скорочує зовнішній борг цієї країни і здешевлює її валюту;
- д) не впливає на зовнішній борг цієї країни.

18. В структуру звіту зовнішнього боргу країни за стандартами МВФ входять такі складові:

а) зовнішній борг уряду, зовнішній борг монетарної влади; зовнішній борг комерційних банків та фінансових установ, зовнішній борг корпорацій, зовнішній борг малого і середнього бізнесу, портфельні інвестиції;

б) зовнішній борг уряду, зовнішній борг монетарної влади; зовнішній борг комерційних банків та фінансових установ, зовнішній борг корпорацій, зовнішній борг малого і середнього бізнесу, інвестиції МВФ;

в) зовнішній борг уряду, зовнішній борг центрального банку; зовнішній борг комерційних банків та фінансових установ, зовнішній борг корпорацій, зовнішній борг малого і середнього бізнесу, кредити МВФ;

г) зовнішній борг уряду, зовнішній борг монетарної влади; зовнішній борг комерційних банків та фінансових установ, зовнішній борг інших секторів, прямі іноземні інвестиції.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Башкатов Б. И., Суринов А. Е. Международная статистика: учебник – М.: Издательство Юрайт, 2010. – 671 с.
2. Башкатов Б. И. Практикум по международной экономической статистике. – М.: Дело и сервис. – 2008. – 456 с.
3. Боровиков В. STATISTICA. Искусство анализа данных на компьютере: для профессионалов. 2-е изд. – СПб.: Питер, 2003–688 с.
4. Буреєва Н. Н. Многомерный статистический анализ с использованием ППП «Statistica». – Учебно методические материалы. – Национальный проект «Образование», Нижний новгород, 2007. – – Электронный ресурс: <http://www.unn.ru/pages/issues/aids/2007/57.pdf>
5. Галіцька Е. В., Моторина Т. М. Міжнародна статистика. – К.: Київ. ун-т, 2008. – 226 с.
6. Киреев А. Международная экономика. – М.: Международные отношения, ч. I, 2002. – 415 с.
7. Козак Ю. Г. та ін. Міжнародна економіка: Навч. посібник. Видання 2-ге перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 1118 с.
8. Лабоцкий В. В. Анализ экономических данных с использованием Statistica 6.0. – Электронный ресурс: <http://cdo.bseu.by/stat1/default.htm>.
9. Лук'яненко І. Г., Краснікова Л. І. Економетрика: Підручник. – К.: Товариство «Знання», КОО, 1998. – 494 с. (з табл., граф.) – Электронный ресурс: <http://nashaucheba.ru/v54515/?cc=1&view=pdf>
10. Макконнелл К. Р., Брю С. Д. Экономикс: принципы, проблемы и политика: пер. 17-го англ. изд. – М.: ИНФРА-М, 2009. – 916 с.
11. Міжнародна статистика: Навчальний посібник / З. О. Насінник, В. П. Сторожук, П. Г. Вашків та ін. За ред. З. О. Насінника. – Тернопіль: Економічна думка, 2008. – 195 с
12. Моторин Р. М. Міжнародна економічна статистика: Підручник. – К.: КНЕУ, 2004. – 324 с.
13. Статистика: Підручник / С. С. Герасименко та ін. – 2-е вид., перероб і доп. – К.: КНЕУ, 2000. – 467с.
14. Paul Krugman, Robin Wells, Kathryn Graddy. Economics. European Edition. – Worth Publishers, 2008. – 907 p.
15. Национальные счета: практический вводный курс. – ООН, 2006. – Электронный ресурс: http://unstats.un.org/unsd/publication/SeriesF/seriesF_85r.pdf
16. National Accounts Main Aggregates Database, UNO. – Электронный ресурс: <http://unstats.un.org/unsd/snaama/selCountry.asp>
17. The Economist. Country Profiles. – Электронный ресурс: <http://country.eiu.com/AllCountries.aspx>

18. Tradingeconomics. Country Profiles. – Електронний ресурс: <http://www.tradingeconomics.com/countries>
19. FocusEconomics. Country Profiles. – Електронний ресурс: <http://www.focus-economics.com/countries>
20. A Euromoney Institutional Investor Company – CEIC Country profiles. – Електронний ресурс: <https://www.ceicdata.com/en/countries>
21. International Trade Center. Country Profiles. – Електронний ресурс: <http://www.intracen.org>
22. База статистичних даних Світового банку. – Електронний ресурс: <http://unstats.un.org/unsd/>
23. BOP and IIP data by country. IMF – Електронний ресурс: <http://data.imf.org/?sk=b4a9517a-a080-4d8a-b1dd-d1bba58213b7&sid=1390030109571&ss=1414507696896>
24. UN Comtrade Database. – Електронний ресурс: <http://comtrade.un.org/data/>
25. UN Service Trade Database. – Електронний ресурс: <http://unstats.un.org/unsd/servicetrade/>
26. Unido Statistics Data Portal. – Електронний ресурс: <https://stat.unido.org/home>
27. UNCTAD STAT. – Електронний ресурс: <http://unctadstat.unctad.org/EN/>
28. AllThatStats. Industrial Statistics Database. – Електронний ресурс: <http://www.allthatstats.com/en/statistics/unind2r3/industrial-statistics-database-2-digit-level-of-isic/>
29. База статистичних даних СОТ – Електронний ресурс: http://www.wto.org/english/res_e/statis_e/statis_e.htm
30. База статистичних даних МВФ – Електронний ресурс: <http://www.imf.org/external/data.htm>
31. База статистичних даних ЦРУ – Електронний ресурс: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>
32. База статистичних даних Indexmundi – Електронний ресурс: <http://www.indexmundi.com/g/r.aspx?v=31>
33. База даних статистичних даних Federal Reserve Bank of St. Louis FED. – Режим доступу: <http://research.stlouisfed.org/fred2/categories/>
34. База статистичних даних Datamarket. – Електронний ресурс: <http://datamarket.com/topic/list/countries/>
35. KNOEMA. Мировой атлас данных. – Електронний ресурс: <http://knoema.ru/atlas>